

Číslo jednací: KUJI 39435/2011 OZP 268/2011/Vac/6

Rozhodnutí

Krajský úřad kraje Vysočina, odbor životního prostředí (dále též OŽP KrÚ Vysočina), jako příslušný orgán ochrany přírody na základě žádosti Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Fakulty rybářství a ochrany vod, Zátíší 728/II, 389 25 Vodňany, IČO 60076658

1.

podle ust. § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v pozdějších zněních (dále jen „zákon o ochraně přírody“),

povoluje

dle ust. § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a d) zákona o ochraně přírody

výjimku

ze zákazů u zvláště chráněných živočichů dle ust. § 50 zákona o ochraně přírody k zásahu do přirozeného vývoje všech vývojových stádií následujících živočichů: **raka říčního** (*Astacus astacus*), **raka kamenáče** (*Astacus torrentium*) a **raka bahenního** (*Astacus leptodactylus*),

2.

podle ust. § 77a odst. 5 písm. f) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody

souhlasí

dle ust. § 54 odst. 3 zákona o ochraně přírody s vypouštěním do přírody **raka říčního** (*Astacus astacus*) a **raka kamenáče** (*Astacus torrentium*).

Výjimka a souhlas jsou uděleny **Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích**, České Budějovice 2, Branišovská 1645/31a, IČO 60076658 pro správní území **kraje Vysočina, nejdeli o chráněné krajinné oblasti a jejich ochranná pásma, a mimo zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma a mimo evropsky významné lokality** v následujícím rozsahu a za současného splnění následujících podmínek:

1. Výjimka se povoluje pro sběr či odchyt jedinců, jejich přepravu, přemísťování, držení (a to včetně držení mrtvých jedinců a jejich částí podle § 48 odst. 4 zákona o ochraně přírody),

zásahy do jejich sídel a biotopu, výzkum včetně nezbytného usmrcení a odběru vzorků (řádově několik jedinců), záchranné přenosy při havarijních situacích, údržbu biotopů.

2. Alespoň jeden z následujících pracovníků Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Fakulty rybářství a ochrany vod, bude vždy přítomen u činností prováděných na základě této výjimky nebo souhlasu v přirozeném prostředí a bude garantovat správné a šetrné zacházení s raky v souladu s podmínkami této výjimky: doc. Ing. Pavel Kozák, Ph.D., doc. Ing. Tomáš Polícar, Ph.D., Ing. Antonín Kouba, Ing. Miloš Buřič, Ph.D., Ing. Pavel Lepič, Ing. Jitka Hamáčková, Ing. Martin Bláha, Petra Martínková.
3. Před plánovaným odchytem raků pro výzkum bude množství odchycených raků a lokalita v dostatečném časovém předstihu, minimálně však 2 týdny předem, konzultována (stačí elektronicky na adresu vackova.d@kr-vysocina.cz nebo telefonicky na číslo 564 602 508) a odsouhlasena orgánem ochrany přírody OŽP KrÚ Vysočina a místně příslušným pracovištěm Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen AOPK Havlíčkův Brod).
4. V případě plánovaného vysazování dotčených druhů do nových lokalit, bude před akcí vždy zpracována dokumentace – plán vysazení (vypouštěný druh, místo původu vypouštěných jedinců – u odchovů místo původu rodičovské generace, výběr lokalit pro vypouštění – vyhodnocení vhodnosti pro trvalý rozvoj populace v daném místě a její možné šíření, možnost ovlivnění a výskyt nejbližší známé stávající populace, vyhodnocení lokality, předchozí výskyt druhů v lokalitě, metodika následného monitoringu druhu na lokalitě), která bude před zahájením samotné akce min. s 30-denním předstihem konzultována a odsouhlasena místně příslušným pracovištěm AOPK Havlíčkův Brod a správním orgánem Krajským úřadem kraje Vysočina.
5. Akutní záchranné přenosy a řešené havarijní situace, hromadné úhyny, výskyt račího moru apod., budou oznámeny nejlépe ihned, nejpozději však do 5 dní od zjištění nebo po provedeném přenosu na OŽP KrÚ Vysočina na adresu vackova.d@kr-vysocina.cz nebo telefonicky na 564 602 508. V těchto případech budou raci po dobu havarijní situace přednostně přechovávaní v kádích či obdobných nádržích a pokud možno vráceni zpět do téže lokality (ne s výskytem račího moru).
6. Veškeré nálezy - monitorované lokality s výskytem předmětných druhů a lokality s novým vypouštěním budou vždy nejpozději do 31. prosince zaznamenány, včetně všech náležitostí do „Nálezové databáze AOPK ČR“. (Záznamy nálezů je též vhodné vést písemně na formulářových listech AOPK ČR – formulář pro zápis do nálezových dat).
7. K 31. lednu každého roku bude správnímu orgánu zaslána evidence využití výjimky a souhlasu - přehled všech v daném roce provedených prací a zásahů při manipulacích s dotčenými zvláště chráněnými živočichy. O místech nálezů jedinců druhů budou vedeny přesné záznamy (počet jedinců – kvalifikované odhady, umístění v toku, popis biotopu dna v místě nálezu, apod.), včetně lokalizace nálezu (např. GPS koordináty, mapový zakres, foto lokality, orientační body, popř. viditelné označení v terénu apod.). Přehled bude předán v ucelené formě (předání výsledků lze též provést elektronicky, a to v obecných formátech běžně převoditelných dat).

8. Při manipulaci s raky bude postupováno co nejšetrnějším způsobem, aby nedocházelo k jejich poškození či úhynu (vyjma usmrcení z důvodu výzkumu viz bod 1) a bude z důvodu nebezpečí přenosu račího moru důsledně dbáno na dezinfekci, vysušení ap. použitého nářadí, bot, oděvu atd. při přechodu z jedné lokality do druhé.
9. **Tato výjimka se nevztahuje (nenahrazuje výjimky) na předem známé záměry** (např. vypouštění rybníků z důvodu jejich odbahnování a rekonstrukcí, rekonstrukce mostů, údržba staveb na vodních tocích apod.), kdy jsou zásahy do přirozeného vývoje zakázány a o výjimku si může v jednotlivých případech požádat investor.
10. Výjimka je platná od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. 12. 2016.

Odůvodnění

Podáním žádosti Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, Fakultou rybářství a ochrany vod, Zátíší 728/II, 389 25 Vodňany bylo dne 3. 2. 2011 ve smyslu § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) zahájeno řízení ve věci povolení výjimky ze zakázaných činností uvedených v § 50 odst. 1 zákona o ochraně přírody, a to k zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů dle § 48 zákona o ochraně přírody a vyhlášky č. 359/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody v pozdějších zněních, kriticky ohroženého raka říčního a raka kamenáče a ohroženého raka bahenního z důvodu výzkumu a ochrany těchto druhů na území kraje Vysočina.

Dne 18. 2. 2011 správní orgán vyzval žadatele dle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu k odstranění nedostatků žádosti ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu, zejména k upřesnění žádosti. Po doplnění žádosti správní orgán dopisem ze dne 22. 3. 2011 oznámil zahájení řízení známým účastníkům. Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona o ochraně přírody jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení mají postavení účastníka předmětného řízení všechny obce kraje Vysočina mimo území chráněných krajinných oblastí (mimo CHKO Žďárské vrchy a Železné hory). Dle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody správní orgán informoval občanská sdružení, která o toto u zdejšího správního orgánu požádala, o zahájení řízení ve výše jmenované věci. Žádná občanská sdružení se k účastenství nepřihlásila. OŽP KrÚ Vysočina uvedeným dopisem ze dne 22. 3. 2011 současně umožnil účastníkům řízení uplatnit svá práva před vydáním rozhodnutí, zejména ve smyslu § 36 odstavce 3 správního řádu právo vyjádřit se k jeho podkladům (a činit další úkony a návrhy ve smyslu § 36 a § 38 správního řádu).

Zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích, chráněna jsou jimi užívaná přirozená sídla i jejich biotop, je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, usmrcovat, není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia. Výjimku lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody a zároveň v zájmu ochrany volně žijících živočichů. U zvláště chráněných druhů živočichů, kteří jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (zde rak kamenáč) lze výjimku povolit jen tehdy,

je-li splněn některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody (v tomto případě pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu nezbytného pro tyto účely). Pracovníci Fakulty rybářství a ochrany vod, Zátíší 728/II, 389 25 Vodňany v minulosti řešili a i v současnosti řeší řadu projektů týkajících se raků. Zabývají se monitoringem raků na území ČR, jejich chovem a reintrodukcí, přičemž spolupracují s vědeckými i dalšími orgány u nás i v zahraničí, aktivně se zúčastňují mezinárodních astakologických konferencí. Zabývají se ochranou raků např. při záchranných transferech a při provádění opatření k zamezení šíření račího moru, provádějí osvětovou a poradenskou činnost i vzdělávání odborníků i široké veřejnosti a výuku vysokoškolských studentů. Často jsou zváni k provedení záchranných transferů v případech havarijních situací (protržení hráze a uvíznutí raků na suchu, znečištění vody různými toxickými látkami, opatření k zamezení šíření račího moru atd.) a řešení těchto situací neumožňuje delší časové odklady, které při jednotlivých žádostech a následném vedení správního řízení nastávají. S ohledem na uvedené skutečnosti a dosavadní pozitivní výsledky žadatele došel správní orgán k závěru, že povolované činnosti jsou v tomto případě a při dodržení ve výroku uvedených podmínek v zájmu ochrany přírody, v zájmu ochrany volně žijících živočichů a ochrany jejich přírodních stanovišť. Držitel výjimky zároveň při své spolupráci s vědeckými institucemi může pomoci při sběru dat o dotčených druzích. Proto je též umožněno držení, usmrcování v řádech několika jedinců a přeprava uhynulých jedinců, které lze vhodně využít pro analýzy rizik patogenů, genetiku (genetickou diverzitu) apod. Žadatel má široké vědomosti a zkušenosti, není však jediným odborníkem v oboru, proto OŽP KrÚ Vysočina podmiňuje některé činnosti konzultacemi a schválením odborným orgánem AOPK Havlíčkův Brod. Správní orgán se domnívá, že především znalost místních poměrů je velice důležitá, proto tedy je výjimka podmiňována i konzultacemi a schválením OŽP KrÚ Vysočina. Vedení evidence, ukládání dat do Nálezové databáze AOPK ČR jsou v zájmu ochrany přírody a tedy také jedním z důvodů, proč může být výjimka udělena. Těchto znalostí pak správní orgán může využít ke své další činnosti.

OŽP KrÚ Vysočina povolil výjimku mimo území chráněných krajinných oblastí (na území kraje Vysočina zasahují Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy a Chráněná krajinná oblast Železné hory, kde není OŽP KrÚ Vysočina kompetentní k rozhodování) a mimo maloplošná zvláště chráněná území a evropsky významné lokality, protože se jedná o citlivá území, kde chce mít OŽP KrÚ Vysočina přehled o každé jednotlivé činnosti a je tedy nutné provádění prací (výzkumu) v takovýchto lokalitách řešit v samostatném správním řízení (kromě toho na území národních přírodních rezervací a památek a jejich ochranných pásem nemá OŽP KrÚ Vysočina pravomoc). Navíc jsou některé činnosti v přírodních rezervacích zakázány dle § 34 zákona o ochraně přírody anebo bližšími ochrannými podmínkami v přírodních rezervacích a přírodních památkách a činnosti lze v těchto územích provádět jen na základě výjimky dle § 43 zákona o ochraně přírody či souhlasu dle § 44 odst. 3 zákona o ochraně přírody (a tedy by žadatel musel o výjimku či souhlas tak jako tak žádat).

Podmínka č. 9 výroku rozhodnutí omezuje působnost výjimky pouze na žadatele proto, aby výjimkou vydanou pro výzkum a ochranu nebylo obcházeno povolování stavební činnosti, která může nevratně poškozovat biotop a lokality s výskytem dotčených druhů. Tato výjimka není svými podmínkami pro takovéto řízení nastavena a každý záměr musí být povolen zvlášť.

Pracovníci Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Fakulty rybářství a ochrany vod se problematice záchrany a poznání věnují dlouhodobě profesně a na nejvyšší možné vědecké úrovni. Vzhledem k uvedenému souhlasil správní orgán ve výroku rozhodnutí s povolením výjimky na dobu 5 let a na rozsáhlé území kraje Vysočina. Při dodržení ve výroku uvedených

podmínek činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu předmětných druhů raků z hlediska ochrany.

Poučení účastníků

Proti výroku tohoto rozhodnutí mohou podle § 81 správního řádu účastníci řízení do 15-ti dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí (dle § 40 odst. 1 písm a) správního řádu se lhůta počítá ode dne následujícího po dni doručení) podat odvolání k Ministerstvu životního prostředí a to podáním u Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí. Případné odvolání musí mít náležitosti uvedené v § 82 odst. 2 správního řádu.

V Jihlavě dne: 10. 5. 2011

Otisk úředního razítka

Mgr. Dana Vacková, v. r.
úředník odboru životního prostředí

Rozdělovník

Účastníci řízení

doporučeně do vlastních rukou

1. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, Zátíší
728/II, 389 25 Vodňany

datovou schránkou

2. všechny obce kraje Vysočina